

Hrvatska moderna (1892.-1916.)

Ivana Grgić, prof.
Gimnazija Ljubuški

Uvod

- ❖ Početak hrvatske moderne najčešće se smješta u 1891.godinu kada Janko Leskovar objavljuje Misao na vječnost i 1892. kada A.G.Matoš objavljuje novelu Moć savjesti,a traje do 1916.pojavom avangardnog časopisa Kokot .
- ❖ Prijelaz stoljeća je poznat pod nazivom borbe ili pokreta između starih(tradicionalista) i mladih(modernista).
- ❖ 1900.godine osniva se u Zgrebu Društvo hrvatskih književnika u kojoj prevladavaju mladi,a djeluje kao konkurencija Matici hrvatskoj,već tradicionalnom središtu starih.
- ❖ Cjelokupno stvaralaštvo razvija se u dvije faze,a 1903.je uzeta kao granična:
  - I.faza traje do 1903.(potpuna sloboda razvoja individualnog talenta,traju sukobi između dviju generacija i dviju književnih skupina tj. praška skupina ističe društvenu ulogu književnosti i okuplja se oko časopisa Hrvatska misao,a bečka skupina ističe estetsku ulogu književnosti i okuplja se oko časopisa Mladost).
  - II.faza traje od 1903.(nastaju najznačajnija djela,tiskaju se u Savremeniku koji postaje središnjim časopisom,stilski purizam,modernistički stilovi).

-
- ❖ 1909.god. je najplodnija godina u kojoj objavljuju
D. Domjanić: Pjesme, A. G. Matoš: Umorne priče, Nehajev: Bijeg i
D. Šimunović: Mrkodol.
  - ❖ Poezija je dominantna književna vrsta (Vidrić, Begović, Domjanić, Matoš...), stil je impresionistički, najčešće izražen pejzažnim ili ugođajnim motivima, a jako je zastupljena i dijalektalna lirika.
  - ❖ Proza (Leskovar, Šimunović, Matoš, Nehajev, Kozarac) slijedi modernistička obilježja: defabularizacija, subjektivnost, likovi intelektualci i impresionistički pejzaž izražava psihološka stanja likova.
  - ❖ Dramsku književnost obilježava velika raznolikost i mnoštvo stilskih postupaka (Vojnović i Begović).

Sličnosti s europskim modernizmom

- ❖ sloboda umjetničkog stvaranja
- ❖ kritičnost
- ❖ otpor tradiciji
- ❖ ljepota kao svrha umjetničkog stvaranja
- ❖ nisu toliko bitni događaji(fabula),nego stanje lika(introspekcija,samoanaliza)
- ❖ teži se savršenstvu forme